

Kuluttajaparlamentti vaatii:

Kansalaisten oikeusturvaa tulee parantaa vakuutusyhtiöiden ja muutoksenhakuelinten päätöksenteossa

Kuluttajaparlamentti vaatii istunnossaan 1.10.2012, että kansalaisten oikeusturvaa parannetaan vakuutusyhtiöiden ja muutoksenhakuelinten päätöksenteossa lainsäädäntöä ja toimintatapoja muuttamalla.

Joutuessaan esimerkiksi työtapaturmaan henkilö voi useissa tapauksissa hakea korvausta vakuutusyhtiöltä. Korvauksen hakemiseksi hänen tulee tavata lääkäri, joka tarvittavien tutkimusten perusteella tekee diagnoosin ja lähettää lausuntonsa vakuutusyhtiöön. Vakuutusyhtiöt eivät kuitenkaan aina tee korvauspäätöstä henkilöä hoitaneen lääkärin diagnoosin mukaisesti. Joskus korvauksen evävä päätös perustuu vakuutusyhtiön omien lääkäreiden arvioihin, jotka nämä ovat tehneet koskaan kuulematta työtapaturmaan joutunutta tai hänelle diagnoosin tehnyttä lääkäriä. Asianomaisella henkilöllä on toki tällaisessa tapauksessa valitusmahdollisuus tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakuntaan.

Samoin voi tarvittaessa valittaa esimerkiksi Kelan tai muiden eläkelaitosten päätöksistä asianmukaisiin muutoksenhakulautakuntiin kuten sosiaaliturvan-, työttömyysturvan-, opintotuen-, tai työeläkeasioiden muutoksenhakulautakuntaan. Kaikkien näiden muutoksenhakulautakuntien päätöksistä voi edelleen valittaa vakuutusoikeuteen. Edelleen korkeimpaan oikeuteen voi valittaa vain silloin, jos korkein oikeus myöntää valitukseen luvan. Valitettavasti muutoksenhakulautakunnissa kuten myös vakuutusoikeudessa päätökset tehdään lähes aina kuulematta myös asianomaista tai hänelle diagnoosin tehnyttä lääkäriä.

Kansalaisten oikeusturvan kannalta on koettu ongelmalliseksi se, että vakuutusoikeudessa tapahtuva lääketieteellinen arviointi on salattu. Asianomainen ei siis saa tietää, mitkä kaikki seikat ovat vaikuttaneet häntä koskevaan päätöksentekoon. Epäluottamusta kansalaisten piirissä on aiheuttanut myös epäilyt muutoksenhakulautakunnissa ja vakuutusoikeudessa olevien lääkäreiden sidonnaisuuksista vakuutusyhtiöihin.

Edellä mainitun johdosta Kuluttajaparlamentti ehdottaa seuraavia toimenpiteitä oikeusturvan parantamiseksi:

- 1) muutoksenhakijoille tulee luoda paremmat mahdollisuudet kirjallista käsittelyä täydentävään suulliseen käsittelyyn sekä muutoksenhakulautakunnissa että vakuutusoikeudessa
- 2) vakuutusyhtiöiden ja muutoksenhakuelimien lääketieteellistä osaamista vaativaan päätöksentekoon tulisi osallistua aina myös kyseiseen asiaan erikoistunut asiantuntijalääkäri
- 3) vakuutusyhtiöiden ja muutoksenhakuelimien tulee antaa riittävät perustelut päätöksilleen, mikäli ne eroavat hoitavan lääkärin diagnoosista
- 4) muutoksenhakuelimissä päätöksentekoon osallistuvilla lääkäreillä tulisi olla lakiin kirjattu ilmoittamisvelvollisuus sidonnaisuuksistaan

Kuluttajaparlamentti on Kuluttajaliiton koordinoimaa valtakunnallisesti merkittävien kansalaisjärjestöjen yhteistoimintaa kuluttajiasioiden edistämiseksi. Kuluttajaparlamentissa kansalaisjärjestöt keskustelevat, väittelevät ja tarvittaessa äänestävät keskeisistä oman alansa ajankohtaisista ja kuluttajien kannalta merkittävistä asioista. Kuluttajaparlamentin kautta poliittiset päättäjät tulevat tietoisiksi keskeisten kansalaisjärjestöjen näkemyksistä ja kannoista merkittäviin poliittisiin kysymyksiin.

Lisätietoa: Kuluttajaparlamentin pääsihteeri Jenni Vainioranta, puh. 040 4198 962, jenni.vainioranta@kuluttajaliitto.fi, Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry:n pääsihteeri Juha Beurling, puh. 040 556 6421, juha.beurling@kuluttajaliitto.fi, <http://www.kuluttajaliitto.fi/kuluttajaparlamentti>

Kuluttajaparlamentin kansalaisten oikeusturvaa koskeva päätös hyväksyttiin istunnossa yksimielisesti.